

Åpent brev til statsminister Erna Solberg, utenriksminister Børge Brende og næringsminister Monica Mæland

EFTAs frihandelsavtale med Israel – et hinder for fred Oslo, 13. november 2014

I løpet av 2014 har EU-kommisjonen sendt tydelige signaler til israelsk bosettingspolitikk gjennom å nekte å importere visse varer produsert i de ulovlige bosettingene i Palestina. På den andre siden fører norske myndigheter gjennom EFTAs frihandelsavtale fra 1992 en handelspolitikk som legitimerer de samme bosettingene. Vi ber om at norske myndigheter arbeider for merking av opprinnelsessted slik at produkter fra bosettingene kan ekskluderes fra frihandelsavtalen.

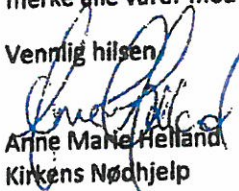
Til NRK uttrykker Børge Brende (27.10) stor bekymring over planer om nye israelske bosettinger på palestinsk område. Norges ønske om å bidra til fred reflekteres imidlertid ikke i norsk handelspolitikk eller i EFTAs frihandelsavtale med Israel fra 1992. Intensjonelt gjelder avtalen kun for partenes territorium. Avtalen etterleveres imidlertid på en måte som i praksis innebærer at den også omfatter bosetterprodukter fra okkupert Palestina. Dette skjer fordi det ikke finnes systematisk merking av varer fra bosettinger i okkupert Palestina. I 2014 har EU-kommisjonen nektet import av både kyllingkjøtt og andre kjøttprodukter fra bosettingene. Disse produktene er de enkleste å identifisere fordi EU krever veterinærerklæringer før de kan importeres, og dermed avsløres opprinnelsessted. Dessverre treffer ikke EFTA tiltak for å holde ute bosettingsprodukter, slik EU gjør.

Bosettingene er ulovlige etter folkeretten, forverrer okkupasjonen og gjør en fredsløsning stadig vanskeligere. En rapport fra 22 europeiske utviklings- og menneskerettighetsorganisasjoner av oktober 2012, 'Trading Away Peace: How Europe helps sustain illegal Israeli settlements', viser at importen fra bosettingene er større enn importen fra Palestina for øvrig.

Det betyr noe hvordan både personer, organisasjoner og stater forholder seg til den folkerettsstridige okkupasjonen. Økonomiske virkemidler søker å gi støtte til de kreftene i Israel som arbeider for en rettferdig fred. Vi som står som underskrivere har ulike syn på hvilke virkemidler som er best egnet for å fremme en rettferdig fred i Israel og Palestina. Vi arbeider for at alle fond, også kirkelige fond, gjennomgår sine aksjeplasseringer, og ikke plasserer sine penger i selskaper som bidrar til den folkerettsstridige okkupasjonen.

Det er på tide at også norske myndigheter arbeider for at alle produkter merkes med opprinnelsessted – og at bosetterprodukter ikke omfattes av frihandelsavtalen. Uten nye tiltak er dessverre Norge med på å fremme urett, og som forbrukere blir vi medskyldige. Mandag 17.11 er det ministermøte i EFTA. Vi mener dette er en ypperlig anledning for Monica Mæland og Nærings- og handelsdepartementet å signalisere at man nå fra norsk side vil starte arbeidet med å hindre at produkter fra bosettingene omfattes av frihandelsavtalen og kreve at Israel starter arbeidet med å merke alle varer med opprinnelsessted.

Vennlig hilsen

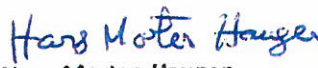

Arne Marie Helland
Kirkens Nødhjelp

Berit Hagen Agøy
Mellomkirkelig råd for
Den norske kirke

Fredrik Glad-Gjernes
KFUK-KFUM Global

Hanne Sofie Lindahl
Changemaker

Marit Kromberg
Kvekersamfunnet

Hans Morten Haugen
Sabeels venner i Norge

Eilert Rostrup
stiftelsen Karibu